

PROCEDURA OBSERWACJI ZAJĘĆ W ZESPOLE SZKÓŁ IM. KS. JANA SIUZDAKA W WOŁKOWYI

Podstawa prawna :

§ 20 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324 z dnia 9 października 2009 r.)

§ 1

Obserwacji podlegają wszystkie formy zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz spotkania z rodzicami.

§ 2

Celem obserwacji jest:

1. Podniesienie jakości pracy szkoły.
2. Mobilizacja sił twórczych nauczycieli i wychowawców.
3. Badanie realizacji programów nauczania i innych programów przyjętych do realizacji.
4. Udzielanie pomocy nauczycielom.
5. Przestrzeganie praw ucznia.
6. Kontrola przestrzegania zapisów w Statucie szkoły, w tym WSO
7. Realizacja wniosków i zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych
8. Analiza rozwoju wiedzy, umiejętności i postaw uczniów.
9. Gromadzenie informacji o pracy nauczyciela w celu dokonywania oceny jego pracy.
10. Inspirowanie i wspieranie nauczycieli w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych.

§ 3

Zasięg obserwacji

1. Wszystkie przejawy pracy i życia szkoły, proces lekcyjny, pozalekcyjny, wychowawczy i opiekuńczy.
2. Wszystkie formy zajęć z uczniami, pracy z rodzicami.
3. Zajęcia wszystkich nauczycieli, wychowawców i opiekunów.
4. Wszystkie klasy i zespoły uczniów.

§ 4

W szkole prowadzona jest obserwacja:

1. Kontrolno-oceniająca: obserwacja połączona z dokonaniem oceny pracy nauczyciela. Oceniającym obserwatorem jest dyrektor lub wizytator. Formalną ocenę pracy nauczyciela formułuje się na podstawie obserwacji lekcji przeprowadzonych przez ocenianego.
2. Doradczo-doskonaląca: obserwacja warsztatu pracy nauczyciela, sposobu planowania pracy, konstrukcji lekcji, wykorzystania środków dydaktycznych, indywidualizacji nauczania, motywowania uczniów do nauki, właściwego oceniania itp. Jej celem jest diagnoza mocnych i słabych stron pracy nauczyciela i pomoc w doskonaleniu umiejętności metodycznych obserwowanego nauczyciela. Obserwatorem jest dyrektor.
3. Diagnozująca: obserwacja uczniów, ich wiedzy, umiejętności i postaw. Jest to hospitacja, która służy obserwacji aktywności (zachowań) uczniów na lekcji, spowodowanych określonymi działaniami nauczyciela. Dokonywana jest przez dyrektora. Termin hospitacji diagnozującej proponuje nauczyciel, który uważa, że jego uczniowie są gotowi do zaprezentowania swoich osiągnięć (umiejętności, wiadomości).
4. Obserwacja zajęć innych niż lekcje - wg harmonogramu imprez i uroczystości oraz na zaproszenie nauczycieli.
5. Bieżące kontrole i lustracje - dyżury, dokumentacja pracy nauczyciela, dokumentacja osiągnięć edukacyjnych uczniów plany pracy, PSO itp.

§ 5

Obserwację zajęć mogą prowadzić:

1. Dyrektor szkoły.
2. Doradca metodyczny – na prośbę nauczyciela, lub na prośbę dyrektora i za zgodą nauczyciela.
3. Wizytator – w procesie ewaluacji zewnętrznej.
4. Opiekun stażu - zgodnie z ustalonym z nauczycielem odbywającym staż planem współpracy.

§ 6

Obserwacja (poza obserwacją kontrolną) jest zapowiadana, a jej przebieg jest uzgadniany z nauczycielem podczas rozmowy przed obserwacją.

§ 7

W przypadku zajęć, na których prezentowane są osiągnięcia uczniów, na obserwację mogą być zapraszani nauczyciele, inni uczniowie, rodzice (lekcje otwarte).

Etapy procesu obserwacji - czynności podejmowane przez uczestników procesu

1. Dyrektor szkoły.

- 1) Planowanie obserwacji - Dyrektor na każdy rok szkolny opracowuje i przedstawia radzie pedagogicznej:
  - a) Problematykę, cele i zadania hospitacji.
  - b) Harmonogram obserwacji, który uwzględnia każdego nauczyciela - co najmniej 1 raz w ciągu roku szkolnego. Harmonogram uwzględnia wszystkie formy zajęć prowadzonych przez nauczycieli tj.:
    - obowiązkowe zajęcia dydaktyczne i godziny do dyspozycji wychowawców,
    - zajęcia pozalekcyjne,
    - zebrania z rodzicami, wywiadówki,
    - wycieczki,
    - uroczystości szkolne, imprezy.

2) Przygotowanie obserwacji.

- a) Przed obserwacją osoby wymienione w § 5 zapoznają się z:
  - programem nauczania danego przedmiotu i jego zgodności z podstawą programową,
  - planem nauczania (wychowania, opieki),
  - wynikami pracy nauczyciela - wychowawcy (dzienniki lekcyjne, prace uczniów, inne według uznania,
  - przedmiotowym systemem oceniania.
- b) Rozmowa poprzedzająca obserwację odbywa się na 1 - 3 dni przed obserwacją i uwzględnia nizej przedstawione zagadnienia:
  - ogólną charakterystykę klasy, podejście do nauki, problemy dydaktyczno-wychowawcze,
  - obudowę dydaktyczną do przedmiotu: czy nauczyciel posiada przedmiotowy system oceniania, czy i jak przekazał uczniom i rodzicom wymagania edukacyjne,
  - przedłożenie scenariusza (konspektu obserwowanych zajęć),
  - stosowany program nauczania i rozkład materiału,
  - planowany temat obserwowanej lekcji,
  - cele lekcji: ogólne i operacyjne,
  - planowane formy i metody działań edukacyjnych.

3) Obserwacja

- a) Bezpośrednia obserwacja zajęć, bez ingerencji w zaplanowany temat i tok obserwowanych zajęć.
- b) Zachowanie taktu, poszanowanie godności nauczyciela.
- c) Odnotowanie faktu obserwacji w dzienniku lekcji - zajęć.
- d) Podczas obserwacji dyrektor lub inna osoba obserwująca zajęcia zapisuje spostrzeżenia w przygotowanym arkuszu obserwacji.

4) Rozmowa kończąca obserwację.

- a) Odbywa się do dwóch dni po obserwacji.
- b) W trakcie rozmowy dokonywana jest ocena obserwowanego zajęcia oraz wspólna analiza z nauczycielem w zakresie:
  - doboru i sformułowania tematu zajęcia, stopień odzwierciedlenia realizowanych treści programu kształcenia / wychowania,
  - realizacji treści programu nauczania oraz planu nauczania (rytmiczność, zgodność z planem nauczania),
  - efektywności organizacji zajęcia,
  - efektywności zastosowanych metod nauczania (indywidualizacja),
  - zawartości merytorycznej zajęcia,
  - języka nauczyciela (poprawności gramatycznej, dostosowania do możliwości percepcyjnych uczniów),
  - wykorzystania środków dydaktycznych,
  - aktywizowania uczniów,
  - przestrzegania zasad oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów zawartych w WSO i PSO
  - celowości i właściwego obciążania uczniów pracami domowymi,
  - stosunku do uczniów,
  - urządzenia sali zajęć

2. Nauczyciel Obserwowany

- 1) Nauczyciel, który według harmonogramu ma planowaną obserwację , zgłasza się na początku wyznaczonego miesiąca (do 5 dnia danego miesiąca) do dyrektora (opiekuna stażu) w celu uzgodnienia dokładnego terminu obserwacji i rozmowy.
- 2) Nauczyciele, którym zaproponowano obserwację diagnozującą, do 15 dnia miesiąca I lub II okresu roku szkolnego zaznaczają miesiąc planowanego terminu. Dokładny termin obserwacji diagnozującej uzgadnia z dyrektorem według zasad określonych w pkt. 1.

- 3) Na rozmowę kończącą obserwację nauczyciel przychodzi z kompletem dokumentów, o których jest mowa w ust 1 pkt 2.
- 4) Po przeprowadzonej lekcji uzgadnia z osobą dokonującą obserwacji termin rozmowy.
- 5) Podczas rozmowy nauczyciel dokonuje samooceny lekcji, tj.
  - a) ustosunkowuje się do wykonania ostatnich zaleceń;
  - b) analizuje przygotowanie się do lekcji (zajęć);
  - c) ustosunkowuje się do przebiegu i wyników lekcji;
  - d) ocenia stopień osiągnięcia celów i swoją rolę na lekcji
  - e) analizuje dostrzeżone sukcesy, a także niedociągnięcia, błędy, trudności, niepowodzenia, określa ich przyczyny
- 6) Po rozmowie ustala z osobą dokonującą obserwacji treść zapisów , jakie znajdują się w arkuszu obserwacji lekcji (zajęć) w dziale „wnioski i zalecenia” i ustala dalsze działania zmierzające do korygowania błędów.
- 7) Zalecenia wymienione w arkuszu realizuje w możliwie najkrótszym czasie lub terminie określonym przez osobę dokonującą obserwacji.

§ 9

Dokumentacja obserwacji ma charakter służbowy i jest przechowywana przez dyrektora szkoły. Nauczyciel ma prawo wglądu w dokumentację dotyczącą jego zajęć.

§ 10

W sprawach nieuregulowanych procedurą ostateczną decyzję podejmuje dyrektor szkoły.

§ 11

Procedura obowiązuje od 1.10.2012 r.